

Betænkning

over

I. forslag til lov om forsvarets personel og II. forslag til lov om ændringer i lov om hjemmeværnet.

(Afgivet af udvalget den 27. april 1962).

Udvalget har holdt 7 møder om de to lovforslag og herunder haft samråd med forsvarsministeren. Der er modtaget deputationer eller skriftlige henvendelser fra følgende organisationer: Hovedorganisationen for Søofficerer m. fl., Organisationen af Søværnets Intendantter, Hovedorganisationen af Søværnets Maskinofficerer, Søværnets Specialgruppes Organisation, Foreningen af Oversergenter og Underofficerer, Flyvevåbnets Overkonstabel- og Konstabelforening samt Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark.

Udvalget har i øvrigt fra forsvarsministeren modtaget de udtalelser om personel-lovforslaget, som de forskellige interesserede personelorganisationer samt forsvarschefen og værnskommandoerne har afgivet inden forslagets fremsættelse.

Udvalget har endelig modtaget betænkning angående den kirkelige betjening af de militære værn, afgivet den 26. januar 1962 af det af kirkeministeren den 20. maj 1960 nedsatte udvalg. Da hverken kirke- ministeren eller forsvarsministeren endnu har færdigbehandlet betænkningens forslag, har udvalget ikke kunnet tage endelig stilling dertil, men udvalget henstiller til forsvarsministerens velvillige overvejelse at gennemføre en feltpræstordning med udgangspunkt i betænkningens forslag.

Ad I. forslag til lov om forsvarets personel.

Efter udvalgets gennemgang og drøftelse af lovforslaget indstiller et flertal (udvalget undtagen Baagø, Holger Hansen, Viggo Hauch, Erik Kragh og O. Mathiasen) dette til

vedtagelse alene med nedenstående af forsvarsministeren foreslåede og af udvalget tiltrådte ændring, der er af redaktionel karakter.

Udvalget har særlig drøftet den foreslåede placering af *fenriker* og *overfenriker* i specialofficersgruppen. Flertallet tiltræder denne placering, ligesom det tiltræder det i bemærkningerne til lovforslaget anførte om specialgruppens *distinktionering*, der i princippet skal svare til officersgruppens distinktionering. Spørgsmålet om distinktioneringen af værnenes personel er i øvrigt for tiden underkastet særlig behandling i et af forsvarsministeren nedsat udvalg, som kan ventes at afgive indstilling til ministeren i nær fremtid.

Et mindretal inden for flertallet (Gottschalck-Hansen) kan ikke gå ind for, at overfenriker og fenriker distinktioneres som specialofficerer, da dette må anses for at være stik imod formålet med distinktionering, nemlig at den skal svare til uddannelse og anvendelse, et forhold, der har særlig betydning i den praktiske tjeneste, hvor hovedparten af overfenriker og fenriker har deres virke.

Den foreslåede ændring af gradsbetegnelserne *kaptajn* og *kaptajnløjtnant* i hæren og flyvevåbnet til henholdsvis major og kaptajn, som motiveres med hensynet til de øvrige NATO-lande, med hvilke forsvaret samarbejder, medfører, at den hidtidige sproglige parallelitet med søværnets betegnelser *orlogskaptajn* og *kaptajnløjtnant* mistes. Denne ulempe må imidlertid medtages, da det ikke har været muligt at

ændre de sidstnævnte gradsbetegnelser, uden at man for søværnets vedkommende ville fjerne sig fra de betegnelser, som er gængse inden for andre NATO-mariner.

Udvalgsflertallet accepterer ligeledes de nye grader *seniorsergent* af 1. og 2. grad, omend det erkendes, at gradsbetegnelsen *seniorsergent* ikke er fuldt tilfredsstillende. Udvalget har imidlertid ikke kunnet foreslå nogen bedre betegnelse.

Det er flertallets og ministerens forventning, at de militære personelgrupper under den ordning, som nu gennemføres, må kunne arbejde i indbyrdes forståelse på løsningen af de dem påhvilende opgaver.

I anledning af det under første behandling rejste spørgsmål om nødvendigheden af indrangering af læger og tandlæger m. fl. i den militære rækkefølge er det oplyst, at denne indrangering svarer til, hvad der er gældende i andre NATO-lande, og motiveres med, at de pågældende udøver kommando over militært personel. I denne forbindelse har udvalget med ministeren drøftet de særordninger med hensyn til aftjening af værnepligt, som gælder for læge-, tandlæge- og ingeniørstuderende. Set fra værnenes synspunkt kan der rettes indvendinger imod disse ordninger, og visse omlægninger må forventes gennemført i takt med udviklingen, men ministeren har dog ikke ment, at de helt vil kunne ophæves. Derimod agter ministeren at modsætte sig indførelse af tilsvarende særordninger for andre grupper, som fra tid til anden har fremsat ønske derom, og i dette synspunkt udtaler udvalgsflertallet sin tilslutning til ministeren.

Et *mindretal* (Baagø, Holger Hansen, Viggo Hauch og Erik Kragh) kan ikke tiltræde lovforslagets bestemmelse om overfenrikers

og fenrikers overførelse til specialofficersgruppen. En sådan foranstaltning vil efter mindretallets opfattelse være i direkte modstrid med den opdeling i to arbejdsområder, som af ministeren er fremhævet i bemærkningerne, og som burde danne grundlaget for inddelingen i to forskellige befalingsmandsgrupper.

Mindretallet ser sig derfor ikke i stand til at stemme for lovforslaget og vil i salen nærmere motivere sit standpunkt.

Et *andet mindretal* (O. Mathiasen) ønsker ikke at medvirke til lovforslagets gennemførelse, men henviser til sine udtalelser ved første behandling.

Ad II. forslag til lov om ændringer i lov om hjemmевærnet.

Et *flertal* (udvalget undtagen O. Mathiasen) indstiller lovforslaget, der er en konsekvens af den ved personellovforslaget foreslåede indførelse af majorgraden i hæren og flyvevåbnet, til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (O. Mathiasen) ønsker ikke at medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Ændringsforslag

til

I. forslag til lov om forsvarets personel.

Af *forsvarsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 2.

I sidste linje ændres ordene „det i § 5 nævnte personel“ til: „personel uden for den militære rækkefølge, jfr. § 5“.

Kaj Andresen.	Brodthagen.	Baagø.	Holger Eriksen.	From.	Gottschalek-Hansen.
Victor Gram.	Holger Hansen.	Jørgen Peder Hansen.	Viggo Hauch.	Per Hækkerup,	formand.
Frode Jakobsen.	Aage Knudsen.	Erik Kragh.	O. Mathiasen.	Else-Merete Ross,	Østergaard.
				næstformand.	